ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវ

ចក្ខុវិស័យ

ការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈខ្ពស់លើការបង្កើតពុទ្ធិ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ស្រាវជ្រាវ និងផលប្រយោជន៍ និងសន្តិសុខជាតិ ដើម្បីវឌ្ឍនភាពសុខុមាលភាពសង្គមកិច្ច-សង្គម។

គោលការណ៍

ការស្រាវជ្រាវដែលមានក្រមសីលធម៌ ទាមទារឱ្យមានការពិចារណាឱ្យបានដិតដល់លើអ្នកស្រាវជ្រាវផ្ទាល់ ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និងផលប៉ះពាល់ផ្សេងៗដល់បរិស្ថាន។

គោលបំណង

អ្នកស្រាវជ្រាវ និងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ ត្រូវអនុវត្តភាពកិច្ចរបស់ខ្លួនប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ខ្ពស់ ក្នុងគោលដៅធានាឱ្យបាននូវគុណតម្លៃក្នុងការស្រាវជ្រាវដែលមានដូចជា៖

- ការលើកកម្ពស់តរិយាបថល្អ និងសីលធម៌ក្នុងសហគមន៍ និងសង្គម
- ការលើកកម្ពស់ផ្នត់គំនិតផ្តល់តម្លៃលើផលប្រយោជន៍រួមរបស់សង្គម
- ការជំរុញ និងគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយបរិយាបន្ន
- ការបណ្តុះប្បធម៌ស្រឡាញ់ការស្រាវជ្រាវ។

គោលការណ៍ចំពោះអ្នកស្រាវជ្រាវ

ភាពស្មោះត្រង់

- ត្រូវទទួលខុសត្រូវ និងរក្សាឱ្យបាននូវភាពស្មោះត្រង់ ចំពោះការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។
- ត្រូវគោរពឱ្យបានយ៉ាងហ្មត់ចត់នូវបទប្បញ្ញត្តិនៃការស្រាវជ្រាវ និងគោលនយោបាយផ្សេងៗដែលមានការទាក់ទងទៅនឹងការស្រាវជ្រាវ។
- ត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និងសន្និដ្ឋានលើការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកទៅលើទិន្នន័យដែលប្រមូលបាន និងលទ្ធផលវិភាគលក្ខណៈបច្ចេកទេស ដែលបានមកពីវិធីសាស្ត្រដែលបែរវិទ្យាសាស្ត្រ។

គណនេយ្យភាព

- ត្រូវតែរក្សាទុកនូវរាល់ទិន្នន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់ កត់ត្រានូវអ្វីដែលពិតប្រាកដ និងដាក់លក់គ្រប់ដំណើរការនៃការស្រាវជ្រាវដែលអាចឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃធ្វើការត្រួតពិនិត្យ បញ្ជាក់ និងអាចធ្វើជាឯកសារយោង និងវាយតម្លៃលើកិច្ចការស្រាវជ្រាវ។
- ត្រូវតែចែករំលែកឱ្យបានទាន់ពេលនូវលទ្ធផលស្រាវជ្រាវដាច់ខាត និងទិន្នន័យដែលមិនប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខសង្គមកិច្ច-សង្គម។
- ត្រូវគោរពឱ្យបាននូវវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ក្នុងពេលផ្តល់យោបល់និងទំនាក់ទំនងជាសាធារណៈ:ដោយបែងចែកឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវយោបល់បែបវិជ្ជាជីវៈក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវ និងទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន។
- ត្រូវគោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវតម្រូវការចាំបាច់ផ្សេងៗក្នុងការរាយការណ៍ទាក់ទងនឹងលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ និងបរិការចំណាយផ្សេងៗផងដែរ។

សុចរិតធម៌វិជ្ជាជីវៈ

- ត្រូវប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រច្បាស់លាស់ដោយមានឯកសារយោងជាគោលលើវិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។
- ត្រូវធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដោយផ្អែកលើការវិភាគ និងពិភាក្សាឱ្យបានសីដម្រៅ និងផ្អែកលើភស្តុតាង។
- ត្រូវរក្សានូវសំណៅដើមផ្សេងៗក្នុងពេលស្រាវជ្រាវឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ ដើម្បីជាទឡ្លីករណ៍ក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ និងត្រាប់ការស្រាវជ្រាវម្តងទៀត ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃទៀត។
- ត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការរួមចំណែកផ្សេងៗក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនដោយគោរពឱ្យបាននូវភាពត្រូវកិច្ចក្រមសីលធម៌ និងថ្លឹងថ្លែងឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីផលប្រយោជន៍សង្គម និងហានិភ័យជាយថាហេតុ។
- ត្រូវរៀបចំដាប់ឈ្មោះអ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងបញ្ជីអ្នកនិពន្ធដោយផ្អែកលើកម្រិតនៃការចូលរួមក្នុងសកម្មភាពស្រាវជ្រាវរបស់តួកគេ។
- ត្រូវធ្វើសេចក្តីថ្លែងអំណរគុណដល់អ្នកចូលរួមចំណែកស្រាវជ្រាវដែលមិនបំពេញលក្ខណៈជាអ្នកនិពន្ធ។
- ត្រូវធានាជាដាច់ខាតនូវការវិភាគដោយយុត្តិធម៌ ទាន់ពេលវេលា និងហ្មត់ចត់ និងរក្សាការសម្ងាត់ក្នុងពេលដើរតួជាវិនិច្ឆយករ។

សុចន្ទៈ

- ត្រូវតែរាយការណ៍ជូនបុគ្គលមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះរាល់សកម្មភាពដែលគ្មានការទទួលខុសត្រូវផ្សេងៗក្នុងការស្រាវជ្រាវដែលអាទិ៍៖ ការប្រឌិត ការក្លែងបន្លំ ឬការលួចចម្លងស្នាដៃអ្នកដទៃ និងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវមិនមានលក្ខណៈទទួលខុសត្រូវផ្សេងទៀត។

គោលការណ៍ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ

ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវត្រូវរៀបចំបរិយាកាសសមប្រកប និងការជ្រោមជ្រែងឱ្យមានភាពស្របច្បាប់សម្រាប់អ្នកស្រាវជ្រាវក្នុងការបង្កើតចំណេះដឹងប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ ស្របតាមផលប្រយោជន៍សង្គម និងសន្តិសុខជាតិ។

ការឆ្លើយតបលើភាពគ្មានការទទួលខុសត្រូវ

- ត្រូវមាននីតិវិធី និងយន្តការក្នុងការចោទប្រកាន់លើការស្រាវជ្រាវខុស និងការស្រាវជ្រាវដោយគ្មានការទទួលខុសត្រូវ និងផ្តល់ដំណោះស្រាយ។
- ត្រូវមាននីតិវិធី និងយន្តការក្នុងស្ថាប័ន ដើម្បីការពារបុគ្គលដែលរាយការណ៍ក្នុងគោលដៅកែលម្អពីទង្វើអវិជ្ជមានទាំងឡាយ។
- ត្រូវកំណត់អំពីការឆ្លើយតបដ៏សមស្របមួយ រួមទាំងការកែតម្រូវលើកំណត់ត្រាស្រាវជ្រាវឱ្យទាន់ពេលវេលា ពេលរកឃើញនូវកំហុសឆ្គង និងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវដែលគ្មានការទទួលខុសត្រូវ។

បរិយាកាសស្រាវជ្រាវ

- ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវត្រូវរៀបចំនិងថែរក្សាឱ្យមានបរិយាកាសល្អដើម្បីផ្តល់គុណតម្លៃនិងមានសុចរិតភាពតាមរយៈ:ការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពដល់អ្នកស្រាវជ្រាវ គោលនយោបាយច្បាស់លាស់ និងកម្រិតស្តង់ដារសមហេតុផលផ្សេងៗក្នុងគោលដៅជំរុញភាពជឿនលឿន។

ការទទួលខុសត្រូវលើសង្គម

- ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវត្រូវគោរពឱ្យបាន និងជំរុញឱ្យមាននូវភាពត្រូវកិច្ចក្រមសីលធម៌ ដោយថ្លឹងថ្លែងឱ្យបានច្បាស់លាស់រវាងផលប្រយោជន៍សង្គម និងហានិភ័យជាយថាហេតុក្នុងសមត្ថកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។

បរិស្ថាន

- ត្រូវមានការពិចារណាឱ្យបានដិតដល់បំផុត ដល់ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានលើ បរិស្ថានរួមរបស់សង្គម។
- ត្រូវគិតគូរឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីផលអវិជ្ជមានផ្សេងៗដល់ចីរភាពបរិស្ថានធម្មជាតិដែលមានមនុស្ស សត្វ និងរុក្ខជាតិ។
- ត្រូវធានាឱ្យបានជាអតិបរមានូវសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ, ព័ត៌មានសម្ងាត់ ឯកជនភាព សិទ្ធិ សុវត្ថិភាព សុខុមាលភាព និងការព្រមព្រៀងជាមុនលើបុគ្គលដែលត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងការយកសំណាក និង/ឬត្រូវបានសម្ភាសន៍ជាដើម។
- ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើតម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ និងមនុស្សជាតិឱ្យបានជាដាច់ខាតក្នុងពេលធ្វើការស្រាវជ្រាវដូចជាកំណាយបុរាណដ្ឋានផ្សេងៗ ។

អនុម័តដោយ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

រៀបចំដោយ

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

ឯកសារយោង

RESEARCH ETHICS

VISION

Conducting research with high professional ethics of knowledge creation on the basis of research for the community development, the national interests, and security in respect of socio-economic welfare.

PURPOSE

Researchers and research institutions to perform their duties with high ethical standards ensuring the value of research.

- To promote good manners and morals in the community and society
- To promote the mindset of valuing the common interests of society
- To promote and support inclusive research development
- To cultivate a culture of caring for research.

PRINCIPLE

Ethical research requires a high consideration from researchers, research institutions, and other impacts on the environment.

Principle for Researcher

Honesty

- To take responsibility for and be honest with their research
- To strictly abide by research regulations and other policies related to research
- To make judgments and conclusions based on data collected and results of technical analysis derived from scientific methods.

Accountability

- To keep accurate data, record facts, and specifics of the entire research process enabling other researchers to review, verify, reference and evaluate the research work
- To share on time research results and data, which do not affect socio-economic security
- To respond in a highly professional manner when communicating with the public by clearly differentiating between professional research advice and personal opinions
- To adhere to necessary reporting requirements regarding research results and expenses.

Professional Courtesy

- To use the right research methods based on clear scientific standards, with references as the basis for their research methods
- To employ an in-depth, evidence-based analysis and discussion prior to concluding
- To properly and clearly keep the original copies for verification and imitation by others
- To comply with ethical obligations weighing the social benefits and potential risks
- The list authors based on the level of involvement in knowledge creation from the research
- To acknowledge properly contributors that do not meet the author criteria
- To ensure a fair, timely, and thorough analysis and confidentiality once taking responsibility as reviewer.

Goodwill

To report to relevant authorities for any irresponsible research activities include fabrication, forgery or plagiarism, and other irresponsible research practices.

Principle for Research Institution

Institution is to build appropriate environment and legal support for researchers for the ethical creation of knowledge in line with social interest and national security.

Responding to irresponsibility

- To have procedures and mechanisms to prosecute research misconducts and irresponsible research practices and provide solutions
- To have procedures and mechanisms to protect individuals who report with the intention to correct these unfavorable actions.
- To determine an appropriate response, including a timely correction of research records when research misconducts and irresponsible research practices are detected.

Research Environment

Institutions must create and maintain a favorable environment to endorse the value of integrity through educating and training researchers, specific policies, and various reasonable standards aiming at promoting advancement.

Social Responsibility

- Research institutions must respect and promote ethical obligations by clearly weighing the social benefits and unforeseeable risks under their research authority.

Environment

- To place a careful consideration on the impact on the overall environment of society
- To be mindful on negative impacts on the sustainability of the natural environment, including humans, animals and plants
- To ensure dignity, confidentiality, privacy, rights, security, well-being, and prior consent of individuals selected to be sampled and / or interviewed for human-related research
- To pay close attention to historical and human values for research that involves different archeological excavations.

Endorsed by

National Council of Science, Technology & Innovation

Prepared by

Ministry of Industry, Science, Technology & Innovation

Reference

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
Ministry of Industry, Science, Technology & Innovation
លេខ: ១១៧ MISTI / ២០២២

ប្រកាស
ស្តីពី
ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវ

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣២០/០០៩ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១០២០/១០៧៣ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ៤៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី៦ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចលេខ ១០៦ សសរ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
- យោងសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទី២ កាលពីថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២
- យោងតាមសំណូមពរការងារចាំបាច់

សម្រេច

ប្រការ១.-

ត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវសម្រាប់រូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ដែលធ្វើការស្រាវជ្រាវទាក់ទងនឹងសង្គម និងវិទ្យាសាស្ត្រ នៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ស្របតាមព្រះរាជក្រឹត្យលេខ

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
៤៥ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ផ្សារថ្មី៣
ខណ្ឌដូនពេញ ភ្នំពេញ ១២២០៥ (ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា)
ឧទ្ធកាល័យឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥) ២៣ ២១១ ៧៧៥
អ៊ីម៉ែល: misti.smcabinet@gmail.com

នស/រកត/១០២០/១០៧៣ ចុះថ្ងៃទី១០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២០ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍។

ប្រការ២.-

ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះ។

ប្រការ៣.-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងប្រកាសនេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍។

ប្រការ៤.-

ប្រកាសនេះ មានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ថ្ងៃ សុក្រ ១៣ កើត ខែ ភទ្របទ ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៥
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០២២

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

កិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត **ចម ប្រសិទ្ធ**

កន្លែងទទួលៈ
- ខុទ្ទកាល័យ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី**
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- ក្រសួងមហាផ្ទៃ
- ក្រសួងមុខងារសាធារណៈ
- ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍
៤៥ មហាវិថីព្រះនរោត្តម សង្កាត់ផ្សារថ្មី៣
ខណ្ឌដូនពេញ ភ្នំពេញ ១២២០៥ (ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា)

ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ទេសរដ្ឋមន្ត្រី
ទូរស័ព្ទលេខ: (៨៥៥) ២៣ ២១១ ៧៧៥
អ៊ីម៉ែល: misti.sncabinet@gmail.com

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍

២០២២

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវនេះ ជាកស្តុតាងនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ប្រកបដោយទស្សនៈវិស័យរបស់ **ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ចម ប្រសិទ្ធ** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ ក្នុងនាមជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ (ក.ជ.វ.ប.ន.)។ ក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.វ.ប.ន. សូមថ្លែងនូវអំណរគុណដ៏ជ្រាលជ្រៅបំផុតដល់សុឆន្ទៈដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនេះ។ ជាងនេះទៅទៀត ការរួមចំណែកជាអនុសាសន៍ដែលពោរពេញដោយអត្ថន័យ និងខ្លឹមសាររបស់គណៈប្រឹក្សាយោបល់របស់ ក.ជ.វ.ប.ន. ជាគុណប្រយោជន៍ដ៏មានសារៈសំខាន់បំផុតក្នុងការរៀបរៀងបង្កើតឯកសារជាតិនេះឡើង។ សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណសូមជូនផងដែរដល់ក្រុមការងារលេខាធិការដ្ឋាន ក.ជ.វ.ប.ន. ដែលបានស្រាវជ្រាវ រៀបចំ ចងក្រង ប្រមូលធាតុចូល និងសំយោគនូវព័ត៌មាន ចំណេះដឹង និងធាតុចូលផ្សេងៗ។ ឯកសារជាតិដ៏មានតម្លៃនេះនឹងមិនអាចសម្រេចចេញជារូបភាពបានឡើយ បើមិនមានក្រុមការងារដ៏សកម្មនេះ។

ក្រុមការងារសូមឧទ្ទិសនូវអំណរគុណជាអនេកប្បការដល់ស្ថាប័នទាំងអស់របស់ ក.ជ.វ.ប.ន. ដែលបានផ្តល់ធាតុចូលជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងបញ្ជូនមន្ត្រីបច្ចេកទេសដើម្បីផ្តល់អនុសាសន៍បន្ថែមក្នុងសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើឯកសារនេះ។ ធាតុចូលទាំងឡាយនោះមានជួយជាពន្លឺកដល់ក្រុមការងារក្នុងការសម្រួចនិងសម្រួលឯកសារជាតិនេះឱ្យកាន់តែមានតម្លៃ គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងបរិយាប័ន្ន។ សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណសូមជូនផងដែរដល់អ្នកស្រាវជ្រាវជាតិ និងអន្តរជាតិតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ដាច់ដោយឡែក ចំពោះការចែករំលែកនូវឧត្តមគំនិត និងបទពិសោធន៍ ស្តីពីក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវដែលជាគំរូម៉ូដែលផ្សេងៗ។

ជាចុងបញ្ចប់ ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវនេះអាចបដិសន្ធិឡើងបានតាមរយៈការគាំទ្រជាកម្លាំងចិត្តដំណើរការរដ្ឋបាល និងឯកសារច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗពីថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីទាំងឡាយរបស់ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍។ ក្រុមការងារសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ដល់ការជ្រមជ្រែងនិងសាមគ្គីភាពនេះ។

១. សេចក្តីផ្តែចហេតុ

ការគោរពបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវ «ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវ» ជាគុណតម្លៃរបស់បុគ្គលដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ និងមានន័យលើសពីសុជីវធម៌ សីលធម៌ គុណធម៌ និងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់។ ក្រមនេះសំដៅដល់សេចក្តីទូន្មានជាប្រចាំសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវ ក្នុងរូបភាពជាបណ្តុំនៃបទដ្ឋាន គុណតម្លៃ និងបែបផែនតាមស្តាប់ដែលរួមចំណែកដល់ការបង្កើត និងនិយតកម្មសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ ទាំងនេះរួមមានភាតព្វកិច្ចនៃភាពស្មោះត្រង់ក្នុងការស្រាវជ្រាវ និងការចូលរួមទទួលខុសត្រូវចំពោះសហការី អ្នកជំទៃ សត្វ បរិស្ថាន និងសង្គមជាទូទៅលើសកម្មភាព និងលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ។ តម្លៃ និងអត្ថប្រយោជន៍នៃកិច្ចការស្រាវជ្រាវផ្តោតសំខាន់លើសុចរិតភាព។ សុចរិតភាពជាគុណតម្លៃនៃភាពខ្ពង់ខ្ពស់ និងការលើកតម្កើងភាពជឿនលឿនរបស់មនុស្ស។ ដូច្នេះការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវ «ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវ» គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការស្រាវជ្រាវដ៏សំខាន់ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវកំណើតនៃពុទ្ធិ និងនវានុវត្តន៍ក្នុងគ្រប់វិស័យ។

តម្រូវការក្រមសីលធម៌សម្រាប់អ្នកស្រាវជ្រាវ និងស្តាប់ស្រាវជ្រាវ ជារបត់ថ្មីមួយដែលប្រទេសនៅលើសាកលលោកបាននិងកំពុងយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងក្នុងប៉ុន្មានទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ដោយហេតុថាកិច្ចការស្រាវជ្រាវមាននៅក្នុងគ្រប់វិស័យរួមទាំងវិស័យឯកជន និងសាធារណៈ។ ចំណេះដឹងថ្មីៗបានបង្កើត និងលេចឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងទម្រង់ជាបច្ចេកវិទ្យា និងវិធីសាស្ត្រជាអាទិ៍។ ទោះយ៉ាងនេះក្តី បដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មក៏ត្រូវបានចោទជាសំណួរអំពីផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់មនុស្សជាតិ និងបរិស្ថានផងដែរ។ ជាក់ស្តែងបច្ចេកវិទ្យាផ្សេងៗដែលបម្រើឱ្យឧស្សាហកម្មជំនាន់ទី៤ អាចជាចំណោទឱ្យមានការពិចារណាកាន់តែខ្លាំងថែមទៀតលើក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ។ កត្តាផ្សេងៗជាអាទិ៍៖ បទដ្ឋានគតិយុត្ត ទំនៀមទម្លាប់ កម្មសិទ្ធិបញ្ញា សិទ្ធិមនុស្ស ឯកជនភាព សុវត្ថិភាពទិន្នន័យ ចីរភាព ស្ថិរភាពសង្គម និងភាពប្រែប្រួលលឿននៃបច្ចេកវិទ្យាបាននិងកំពុងជំរុញឱ្យមាននិយាមពិតប្រាកដ និងជាក់លាក់មួយចំពោះរូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គលដែលប្រតិបត្តិការស្រាវជ្រាវ។ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាក៏មិនខុសពីប្រទេសផ្សេងៗទៀតក្នុងសាកលលោកដែរ ត្រូវរៀបចំក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវដ៏សមស្របមួយ។ ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវនេះមិនត្រឹមតែជាគ្រឹះវិស័យដល់ការស្រាវជ្រាវប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជាទស្សនាទានដល់រាជរដ្ឋាភិបាល វិស័យឯកជន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផងដែរ ក្នុងការចូលរួមលើកតម្កើងការស្រាវជ្រាវស្របតាមផលប្រយោជន៍ និងសន្តិសុខជាតិប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ ភាពស្មោះត្រង់ សុចរិតភាព និងគណនេយ្យភាព។

ការវិវត្តនៃការស្រាវជ្រាវទៅតាមតម្រូវការនៃមនុស្ស បាននិងកំពុងជំរុញឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងថែមទៀតលើផលវិបាក និងផលជះជាអវិជ្ជមានពីសមិទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវដែលរួមបញ្ចូលទាំងការបោះពុម្ពផ្សាយផងដែរ។ ទង្វើផ្សេងៗដែលអាចកើតមានពីការស្រាវជ្រាវអាចផ្តល់ផលអវិជ្ជមានដល់សង្គមរួមមាន៖ ការបកស្រាយទិន្នន័យមិនត្រឹមត្រូវ ការបន្លំទិន្នន័យ ការបំប្លែងទិន្នន័យឬរូបភាព ការបំពានលើឯកជនភាព ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនិងសត្វ និងការរំលោភលើកម្មសិទ្ធិបញ្ញាជាដើម។ កត្តាទាំងអស់នេះអាចនឹងផ្តល់ផលមិនល្អកាន់តែធ្ងន់ និងលឿនថែមទៀត ពេលដែលប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដ៏សម្បូណ៌បែបដូចសព្វថ្ងៃចែករំលែកនូវព័ត៌មានស្រាវជ្រាវខុសឆ្គងអ្វីមួយដោយចេតនា ឬអចេតនាក្នុងគោលបំណងបម្រើគោលដៅអ្វីមួយ។

ជាទូទៅការគោរពខ្ជាប់ខ្ជួននូវក្រមសីលធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ មិនត្រឹមតែបណ្តុះនូវវប្បធម៌សុចរិតភាពប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជួយផ្តល់នូវកិច្ចសហការល្អ និងទុកចិត្តគ្នាដែលជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការបង្កើតចំណេះពីការស្រាវជ្រាវ ក្នុងគោលដៅបម្រើឱ្យមនុស្សជាតិ។ ការប្រតិបត្តិបានត្រឹមត្រូវនូវក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវ ជាឥរិយាបថដ៏ថ្លៃថ្នូរ ដែលជាតម្រូវការមិនអាចខ្វះបានក្នុងបរិបទសាកលភាវូបនីយកម្ម។ ទង្វើបែបនេះនឹងផ្តល់ជាប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម តាមរយៈការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងថ្មីៗដែលទទួលបានពីការស្រាវជ្រាវ។ ហេតុដូច្នេះ គោលការណ៍និងការទទួលខុសត្រូវវិជ្ជាជីវៈលើការស្រាវជ្រាវ ត្រូវតែរៀបរៀងឡើងជាមូលដ្ឋាននៃសុចរិតភាពដើម្បីធានាឱ្យមានរបៀបស្រាវជ្រាវមួយមានលក្ខណៈទទួលយកបានជាទូទៅ។

ដោយឃើញបញ្ហាប្រឈម កាលានុវត្តភាព និងសារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ ការរៀបចំជានិយាមរួមមួយសម្រាប់កិច្ចស្រាវជ្រាវនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាកិច្ចការយ៉ាងសំខាន់មួយ ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវឧត្តមានុវត្តជាតិប្រកបដោយចំណេះដឹង និងការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។ ការណ៍នេះនឹងជួយជ្រោមជ្រែងបន្ថែមទៀតដល់សង្គមស្រាវជ្រាវក្នុងប្រទេស ដើម្បីចៀសវាងកំហុសឆ្គងផ្សេងៗក្នុងដំណើរការស្រាវជ្រាវ និងគ្រប់គ្រងការស្រាវជ្រាវ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវប្រកាន់ភ្ជាប់នូវក្រមសីលធម៌របស់ខ្លួនយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ដើម្បីទទួលបាននូវព័ត៌មាន និងទិន្នន័យប្រកបដោយគុណភាព និងរក្សាបាននូវតម្លៃនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។

២. ចក្ខុវិស័យ

ការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈខ្ពស់លើការបង្កើតពុទ្ធិ ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ស្រាវជ្រាវ និងផលប្រយោជន៍និងសន្តិសុខជាតិ ដើម្បីវឌ្ឍនភាពសុខុមាលភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម។

៣. គោលបំណង

ក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវនេះត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីជំរុញឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវ និងស្ថាប័នស្រាវជ្រាវអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ខ្ពស់ ក្នុងគោលដៅធានាឱ្យបាននូវគុណតម្លៃក្នុងការស្រាវជ្រាវ។ គោលបំណងចម្បងនៃក្រមសីលធម៌ស្រាវជ្រាវគឺ៖

- លើកកម្ពស់ឥរិយាបថល្អ និងសីលធម៌ក្នុងសហគមន៍ និងសង្គម
- លើកកម្ពស់ផ្នត់គំនិតផ្តល់តម្លៃលើផលប្រយោជន៍រួមរបស់សង្គម
- ជំរុញ និងគ្រាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍការស្រាវជ្រាវប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន
- បណ្តុះវប្បធម៌ស្រឡាញ់ការស្រាវជ្រាវ។

៤. គោលការណ៍

ជាគោលការណ៍ការស្រាវជ្រាវដែលមានក្រមសីលធម៌ ទាមទារឱ្យមានការពិចារណាឱ្យបានជិតដល់លើអ្នកស្រាវជ្រាវផ្ទាល់ ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ និងផលប៉ះពាល់ផ្សេងៗដល់បរិស្ថាន។ រាល់កិច្ចការស្រាវជ្រាវដែលមានការទាក់ទងផ្ទាល់ជាមួយ មនុស្ស សត្វ ជីវចម្រុះ និង/ឬការប្រមូលទិន្នន័យដែលប៉ះពាល់ជាក់ស្តែងដល់សន្តិសុខ ប្រយោជន៍ និងកិត្តិយសសង្គម ត្រូវមានកិច្ចព្រមព្រៀងជាមុនពីសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។

៤.១ អ្នកស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវគប្បីត្រូវគោរពនូវគោលការណ៍បួនជាមូលដ្ឋានដែលរួមមាន ភាពស្មោះត្រង់ គណនេយ្យភាព សុជីវធម៌វិជ្ជាជីវៈ និងសុឆន្ទៈ ដោយឈរលើមូលដ្ឋានបើកចំហ ពង្រឹងសមត្ថភាពជាប្រចាំ និងមានវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវមានភាពប្រាកដប្រជា ភាពប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ និងការទទួលខុសត្រូវលើចំណេះដឹង និងភាពអសកម្មផ្សេងៗដែលមានក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។ ជាងនេះទៅទៀត អ្នកស្រាវជ្រាវហាមដាច់ខាតចម្លងស្នាដៃអ្នកដទៃធ្វើជាស្នាដៃរបស់ខ្លួន និងក្លែងបន្លំលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ។ បន្ថែមពីលើការគោរពបទដ្ឋានគតិយុត្តរបស់ប្រទេស និងយន្តការរបស់ស្ថាប័ន អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវគោរពនូវសីលធម៌ ប្រពៃណី និងទំនៀមទម្លាប់នៃទីតាំងដែលខ្លួនបានចុះទៅស្រាវជ្រាវ ឬធ្វើបទសម្ភាសន៍ផងដែរ។

៤.១.១. ភាពស្មោះត្រង់

ភាពស្មោះត្រង់ត្រូវមានសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវទាំងអស់។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវទទួលខុសត្រូវ និងរក្សាឱ្យបាននូវភាពស្មោះត្រង់ចំពោះការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវគោរពឱ្យបានហ្មត់ចត់ទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃការស្រាវជ្រាវ និងគោលនយោបាយផ្សេងៗដែលមានការទាក់ទងទៅនឹងការស្រាវជ្រាវ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និងសន្និដ្ឋានលើការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន ដោយផ្អែកទៅលើទិន្នន័យដែលប្រមូលបាននិងលទ្ធផលវិភាគលក្ខណៈបច្ចេកទេសដែលបានមកវិធីសាស្ត្របែបវិទ្យាសាស្ត្រដែលទទួលស្គាល់ ដោយសហគមន៍ស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនជាមូលដ្ឋាន។

៤.១.២. គណនេយ្យភាព

គណនេយ្យភាពត្រូវមាននៅក្នុងការធ្វើការស្រាវជ្រាវ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវតែរក្សាទុកនូវរាល់ទិន្នន័យឱ្យបានច្បាស់លាស់ កត់ត្រានូវអ្វីដែលពិតប្រាកកដ និងជាក់លាក់នូវគ្រប់ដំណើរការនៃការស្រាវជ្រាវ ដែលអាចឱ្យអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃធ្វើការត្រួតពិនិត្យ បញ្ជាក់ និងអាចធ្វើជាឯកសារយោង និងវាយតម្លៃលើកិច្ចការស្រាវជ្រាវ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវតែចែករំលែកឱ្យបានទាន់ពេលនូវលទ្ធផលស្រាវជ្រាវជាចំហ និងទិន្នន័យដែលមិនប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ដើម្បីពង្រីកចំណេះដឹងក្នុងសហគមន៍ ក៏ដូចជារក្សានូវសិទ្ធិជាអាទិភាព និងការអះអាងភាពជាកម្មសិទ្ធិនៃចំណេះដឹងដែលខ្លួនបានបង្កើត។

អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវគោរពឱ្យបាននូវការផ្តល់យោបល់ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ ក្នុងការទំនាក់ទំនងជាសាធារណៈ ដូចជាសន្និសីទ សិក្ខាសាលា និងព្រឹត្តិការណ៍វិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗជាដើម ដោយបែងចែកឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវយោបល់បែបវិជ្ជាជីវៈក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវ និងទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួន។ ជាងនេះទៅទៀតអ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវគោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវតម្រូវការចាំបាច់ផ្សេងៗ ក្នុងការរាយការណ៍ទាក់ទងនឹងលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ និងថវិកាចំណាយផ្សេងៗផងដែរ។

៤.១.៣. សុជីវធម៌វិជ្ជាជីវៈ

អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវឱ្យបានត្រឹមត្រូវ តាមបទដ្ឋានវិទ្យាសាស្ត្រច្បាស់លាស់ ដោយមានឯកសារយោងជាគោលលើវិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។ ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានត្រូវផ្អែកលើការវិភាគឱ្យបានស៊ីជម្រៅដោយផ្អែកលើភស្តុតាង ហើយរាយការណ៍ពីលទ្ធផលឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយទៅតាម

វត្ថុបំណងដែលបានកំណត់។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវរក្សានូវសំណៅដើមផ្សេងៗក្នុងពេលស្រាវស្រាវឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាស់លាស់ ដើម្បីជាទឡ្លីករណ៍ក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ និងត្រាប់ការស្រាវស្រាវម្តងទៀត ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវដទៃទៀត។

អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការរួមចំណែកផ្សេងៗ ក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួនជាអាទិ៍ កិច្ចសហការនិង/ឬសហប្រតិបត្តិការ ការបោះពុម្ពផ្សាយ កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ការដាក់ស្នើសុំថវិកា របាយការណ៍ និងការចែករំលែកលទ្ធផលក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗទៀត។ រាល់ការស្រាវជ្រាវទាំងឡាយត្រូវគោរពឱ្យបាននូវកាតព្វកិច្ចក្រមសីលធម៌ ដោយថ្លឹងថ្លែងឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីផលប្រយោជន៍សង្គម និងហានិភ័យជាយថាហេតុក្នុងកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។

បញ្ជីអ្នកនិពន្ធគួររាប់បញ្ចូលអ្នកដែលបានចូលរួមដល់សកម្មភាពស្រាវជ្រាវ។ លំដាប់នៃអ្នកនិពន្ធគួរយោងទៅតាមកម្រិតនៃការចូលរួមបង្កើតចំណេះដឹងរបស់អ្នកនិពន្ធនីមួយៗ។ ជាគោលការណ៍អ្នកនិពន្ធសំដៅដល់អ្នកដែលចូលរួមបង្កើតចំណេះដឹងតាមរយៈការស្រាវជ្រាវ។ សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវរំលេចនូវឈ្មោះ និងតួនាទីបុគ្គល ឬស្ថាប័នដែលបានរួមចំណែកពិតប្រាកដដល់កិច្ចការស្រាវជ្រាវជាអាទិ៍ ជំនួយការ ម្ចាស់មូលនិធិ អ្នកជួយឧបត្ថម្ភ ឬអ្នកដទៃផ្សេងទៀត ដែលមិនត្រូវតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាគោលការណ៍អ្នកនិពន្ធ។

អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវធានាជាដាច់ខាតនូវការវិភាគដោយយុត្តិធម៌ ទាន់ពេលវេលា និងហ្មត់ចត់ និងរក្សាការសម្ងាត់ក្នុងពេលត្រួតពិនិត្យដោយសហវិនិច្ឆយករ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវបង្ហាញនូវទំនាស់ផលប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងទំនាស់ផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀត ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវភាពជឿជាក់ជាទូទៅលើគម្រោងស្រាវជ្រាវ ការបោះពុម្ពផ្សាយ និងទំនាក់ទំនងសាធារណៈផ្សេងៗ ក៏ដូចជាកិច្ចការពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យដោយសហវិនិច្ឆយករ។

៤.១.៤. សុចន្ទៈ

សុចន្ទៈរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវជាគុណតម្លៃគ្រឹះដែលជ្រោមជ្រែង ក្នុងការរក្សានូវភាពជឿទុកចិត្តជាសាធារណៈលើការស្រាវជ្រាវ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវតែរាយការណ៍ជូនបុគ្គលមានសមត្ថកិច្ច ចំពោះរាល់សកម្មភាពដែលគ្មានការទទួលខុសត្រូវផ្សេងៗក្នុងការស្រាវជ្រាវ។ សកម្មភាពទាំងនោះរួមមាន ការប្រព្រឹត្តខុសដែលគួរឱ្យសង្ស័យក្នុងការស្រាវជ្រាវជាអាទិ៍ ការប្រឌិត ការក្លែងបន្លំ ឬការលួចចម្លងស្នាដៃអ្នកដទៃ និងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវមិនមានលក្ខណៈទទួលខុសត្រូវផ្សេងទៀត ដូចជា ការធ្វេសប្រហែស ការរៀបលំដាប់ឈ្មោះអ្នកនិពន្ធមិនបានត្រឹមត្រូវ ការខកខានមិនបានរាយការណ៍ពីទិន្នន័យដែលគ្មានសង្គតិភាព ឬការប្រើប្រាស់នូវវិធីសាស្ត្រវិភាគមិនត្រឹមត្រូវជាដើម។

៤.២. ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវ

ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវសំដៅដល់នីតិបុគ្គលដែលមានតួនាទី និង/ឬចូលរួមចំណែកដល់ការបង្កើតឱ្យមានចំណេះដឹងថ្មីៗដល់សហគមន៍ស្រាវជ្រាវ។ បរិយាកាសសមប្រកប និងការជ្រោមជ្រែងឱ្យមានភាពស្របច្បាប់សម្រាប់អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវតែបានបង្កើតឡើងក្នុងកម្រិតស្ថាប័ន។ ស្ថាប័នីយកម្មលើការស្រាវជ្រាវសម្រាប់នីតិបុគ្គល

នីមួយៗ គឺជាកត្តាមិនអាចខ្វះបានដើម្បីការបង្កើតចំណេះដឹងប្រកបដោយក្រមសីលធម៌ ស្របតាមផលប្រយោជន៍សង្គម និងសន្តិសុខជាតិ។

៤.២.១. ការឆ្លើយតបលើភាពគ្មានការទទួលខុសត្រូវ

ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវទាំងឡាយ រួមទាំងគ្រឹះស្ថានបោះពុម្ពផ្សាយជាលក្ខណៈកាលិកបត្រ អង្គការវិជ្ជាជីវៈ និងភ្នាក់ងារដែលមានសកម្មភាពស្រាវជ្រាវ ត្រូវមាននីតិវិធី និងយន្តការ ក្នុងការចោទប្រកាន់លើកំហុសឆ្គង និងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវដោយគ្មានការទទួលខុសត្រូវ និងការដោះស្រាយ។ បន្ថែមពីលើនេះទៅទៀត អង្គភាពត្រូវមាននីតិវិធី និងយន្តការក្នុងស្ថាប័ន ដើម្បីការពារបុគ្គលដែលរាយការណ៍ក្នុងគោលដៅកែលម្អពីទង្វើអវិជ្ជមានទាំងនេះ។ វិធានការទាំងនេះត្រូវកំណត់អំពីការឆ្លើយតបដ៏សមស្របមួយ រួមទាំងការកែតម្រូវលើកំណត់ត្រាស្រាវជ្រាវឱ្យទាន់ពេលវេលា ពេលរកឃើញនូវកំហុសឆ្គង និងការអនុវត្តការស្រាវជ្រាវដែលគ្មានការទទួលខុសត្រូវ។

៤.២.២. បរិយាកាសស្រាវជ្រាវ

ជាគោលការណ៍ ការជំរុញនិងបង្កើតឱ្យមានបរិយាកាសល្អពីស្ថាប័នជាកត្តាស្នូលមួយដើម្បីបានការស្រាវជ្រាវមួយប្រកបដោយសុចរិតភាព។ ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវត្រូវតែបង្កើត និងរក្សាបរិយាកាសឱ្យបានសមប្រកប ដើម្បីផ្តល់គុណតម្លៃដល់សុចរិតភាព តាមរយៈការអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលសមត្ថភាពអ្នកស្រាវជ្រាវ គោលនយោបាយច្បាស់លាស់ និងកម្រិតស្តង់ដារសមហេតុផលផ្សេងៗក្នុងគោលដៅជំរុញភាពជឿនលឿន។

៤.២.៣. ការទទួលខុសត្រូវលើសង្គម

ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវត្រូវគោរពឱ្យបាន និងជំរុញឱ្យមាននូវកាតព្វកិច្ចក្រមសីលធម៌ ដោយថ្លឹងថ្លែងឱ្យបានច្បាស់លាស់ពីផលប្រយោជន៍សង្គម ទល់នឹងហានិភ័យជាយថាហេតុក្នុងសមត្ថកិច្ចការស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន។

៤.៣. បរិស្ថាន

ការស្រាវជ្រាវត្រូវមានការពិចារណាឱ្យបានដិតដល់បំផុត ដល់ផលប៉ះពាល់ដែលអាចកើតមានលើបរិស្ថានរួមរបស់សង្គម។ ជាគោលការណ៍ អ្នកស្រាវជ្រាវ ឬស្ថាប័នស្រាវជ្រាវត្រូវថ្លឹងថ្លែងឱ្យបានច្បាស់លាស់លើសកម្មភាព ក៏ដូចជាលទ្ធផលស្រាវជ្រាវរបស់ខ្លួន និងផលអវិជ្ជមានផ្សេងៗដល់និរន្តរភាពបរិស្ថានធម្មជាតិដែលមានមនុស្ស សត្វ និងរុក្ខជាតិជាអាទិ៍ និងសង្គមមនុស្សទាំងមូល។ ជាឧទាហរណ៍ ការស្រាវជ្រាវដែលទាក់ទងនឹងមនុស្សត្រូវធានាឱ្យបានជាអតិបរមានូវសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ ព័ត៌មានសម្ងាត់ ឯកជនភាព សិទ្ធិ សុវត្ថិភាព សុខុមាលភាព និងការព្រមព្រៀងជាមុនលើបុគ្គលដែលត្រូវបានជ្រើសរើសក្នុងការយកសំណាក និង/ឬត្រូវបានសម្ភាសន៍ ជាដើម។ លើសពីនេះទៅទៀត ការស្រាវជ្រាវក្នុងទម្រង់ជាកំណាយបុរាណដ្ឋានផ្សេងៗត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានជាដាច់ខាតនូវតម្លៃប្រវត្តិសាស្ត្រ និងមនុស្សជាតិ។

ក្រមសីលធម៌នេះត្រូវបានអនុម័តដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិវិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ នៅថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០២២ ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត ចាយ វ៉ាសិទ្ធ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិ វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ និងជារដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍។